

ההכשר

גליון
כשרות
לציבור
דורשי
הכשרות

בהשגחת הבר"ץ
פא"ר השלם
יערה הרץ

יו"ל ע"י ועד הכשרות בד"צ העדה החרדית ירושלים ת"ו

גליון ג' • סיון תשפ"ה

דבר העורך

בתלתי הוי חזקה

הגליון הנוכחי, נוטע חיזוק רב בקרב ציבור דורשי הכשרות, באשר הוא הגליון השלישי מטעם 'ועד הכשרות' אליו הגענו הלום בס"ד, וכפי שלימדונו רבותינו כי בתלתי הוי חזקה, מכאן הדרך סלולה להרחיב את היריעה ולהוסיף דעה בתחום נכבד ונצרך זה, אשר כל תוספת חיזוק מרבה טהרה בישראל, כמובא בחז"ל.

אמנם נקל לתאר כי מלאכת ההכנה ועריכת התוכן כרוכה תדיר במאמצים רבים ודמים תרתי משמע, בשעה שגם קשיים שונים לא נחסכים מאיתנו, אך כוונתינו נחושה להמשיך במלאכת הקודש זו, של הפצת תכני הכשרות לציבור, בברכת רבותינו מרנן ורבנן הגאון"צ שליט"א, ולוא בשל המשוב הנלהב שאנו זוכים לקבל מדי גליון, מאת הציבור הרחב, הקורא בשקיקה את הדברים, לוקח את הדברים לתשומת הלב הראויה ומפנים את ענייני הכשרות כראוי.

תפילתנו שנוכל להמשיך במלאכת הקודש ביתר שאת ויתר עז ולראות ברכה בעמלנו, לרווחת ציבור המהדרין.

העורך

הכשר בערנו

ויהי בימי קציר החיטים

עם הגיענו לסיום עונת הקציר בימים אלה, זו השעה הנכונה להרים כפיים לפני בורא עולם ולהודות על כל הטובה אשר גמלנו, כאשר במאמצים עילאיים ומרדף בלתי פוסק משך החודשיים האחרונים, זכינו בס"ד לברך על המוגמר ולהשלים את המלאכה הגדולה של איתור וקצירה חיטה שמורה משעת קצירה למהדרין מן המהדרין, עבור הפסח הבעל"ט דתשפ"ו לפ"ק.

בכך נשלמו המעגלים של המאמצים העילאיים וברכתם של רבותינו, כשהסיעתא דשמיא חופפת ממעל, והתוצאה המרגשת של כמה אלפי טון של חיטה שמורה משעת קצירה, מאוחסנת היטב במחסנים השמורים, סדורים כבמסדר לקראת הגיע עונת אפיית המצות אחרי חגי תשרי.

הרב קולסקי בשרת תוך כדי סיור במטבח מוסדי

הרב שטרנפלד בכינוס כשרות

שחיטת בקר בהכשר הבר"ץ

מאמצים עילאיים וברכתם של רבותינו הבר"ץ שליט"א השלימו בימים אלה מעגלים נוספים, כשסיעתא דשמיא חופפת ממעל, על מלאכתם הגדולה של 'ועד השחיטה' של בד"ץ העדה החרדית, כאשר צוותים נרחבים של שוחטים התפרסו לאחרונה באורוגוואי שבדרום אמריקה ובפולין שבמרכז אירופה וערכו במשך כחודש ימים שחיטת בקר למהדרין מן המהדרין, לפי כל החומרות והדקדוקים במסורת השחיטה של הבר"ץ.

מן הראוי לציין כי לאור זה שלאחרונה נוסעים צוותים נרחבים לערוך שחיטות בקר בהכשר הבר"ץ כשמצרפים אליהם צוות מיוחד שהם אחראים לספק את כל האוכל לימות החול וגם לשבתות לצוות השוחטים, והכל מתנהל בתכלית הכשרות וההידורים, צוות המטבח נמצאים בקשר תמידי עם ראשי ומומחי ועד הכשרות על כל שאלה, הנהלת ועד השחיטה יזמו כנס כשרות בלעדי לצוות המטבחים בצוות השחיטה, במהלכו הם זכו להדרכה מיוחדת מטעם ראשי המחלקות והעוסקים במלאכת הכשרות בבד"ץ, לצד רבני 'ועד השחיטה', אשר הקיפו את כל ענייני הכשרות הרלוונטיים למטבחים בחו"ל, בהם יצרכו את מזונם במהלך השחיטה.

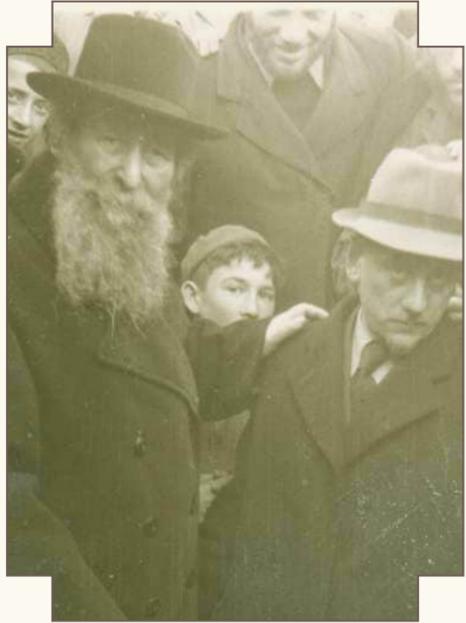
במשך שעה ארוכה, הם למדו את רזי החרקים והתולעים הנפוצים בחו"ל בהרצאה מרתקת מפי המומחה הרב שמואל שטרנפלד מנהל 'המעבדה למניעת חרקים במזון' בבד"ץ. בהמשך הם שמעו את פרטי הדינים וההלכות מפי ראשי 'ועד השחיטה' ורבניה, ולבסוף השתתפו בשר"ת עם המפקח הראשי על ענף הקייטרינגים בבד"ץ, ה"ה הרב ישראל קולסקי, שיצא לאחר מכן יחד עם הצוותים לסיור חי בשטח מטבח תעשייתי באחד האולמות הסמוכים, על מנת לאפשר להם ללמוד את כל פרטי הדברים מהמתרחש במציאות במטבח, הפרדה בין בשר לחלב, כשרות חומרי גלם, ניהול צוות העובדים, זהירות מבישול עכו"ם, הכשרה ושמירה על כשרות הכלים והציוד במטבח ועוד.

השפעת הכנס החשוב ניכרה היטב על כל הנוכחים, ובוודאי יגרום להרמת קרן הכשרות בכל תקופת שהותם באורוגוואי ובפולין, כדי להבטיח כי הכל מתנהל בתכלית ההידור כראוי.

תרכ"ד
תש"ג

מרן הגאב"ד הגאון
הגדול רבי זעליג ראובן
בענגיס זצוק"ל מרא
דארעא קדישא

דמויות ההוד

אזהרה
ממכשול
בחתימת
מרן
הגאון
האדיר
רבי זעליג
ראובן
בענגיס
זצוק"ל

לסמיכה מאת הגאון האדיר רבי יצחק אלחנן ספקטור ובעל החשק שלמה. על ספריו הראשונים זכה להסכמתו של הגדול מקארלין, הגאון רבי דוד פרידמן.

בירושלים עמד על משמר חומת ירושלים בעוז ובגבורה ועסק רבות בביצור חומת הכשרות. במכתב שנתפרסם לאחרונה, אנו מוצאים מכתב משנת תש"ד, אותו הוא ממען לרבני איסטנבול, תורכיה, בשאלה אודות כשרות דגי הלקרדה והטונה ובקשה לשיתוף מידע אודות דרכי הדיג ואחסונם.

דרכו המשלבת גאונות וחרירות יחד עם ענוה יוצאת מהכלל ומידות נאצלות, ממשיכה להאיר את הדרך במסורת הכשרות של בד"ץ העדה החרדית עד ימינו אלה.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

מרן הגאב"ד רבי זעליג ראובן בענגיס זצוק"ל מרא דארעא קדישא, עלה לארה"ק בשנת תרצ"ח והתמנה כראב"ד. אחרי פטירתו של מרן הגאב"ד המהר"ץ דושינסקיא זצוק"ל בשנת תש"ט, הוא עלה לכהן פאר כגאב"ד ירושלים, עד שנת תש"ג, אז עלה לגנוי מרומים.

עלותו לארץ ישראל, הגיעה אחרי ששימש קרוב לשלושים שנה כאב"ד ק"ק בקלאווריה בבלארוס ולפני כן בק"ק באדק, את חידושו הרבים פרסם בסדרת ספריו הנודעים לתהילה בשם 'לפלגות ראובן'.

תחילת לימודיו עשה בצל הנצי"ב ומרן הגר"ח הלוי סאלאוויצ'יק זכה מהם לאותות חיבה והערכה מופלגים, כאשר כבר מגיל צעיר נדע כשקדן עצום, סיני ועוקר הרים, חריף ובקי בכל מכמני התורה, ועם זאת התעטר בענוותן חן ובמהותו ענוותן ושפל ברך.

את מקומו תפס כאחד מבחירי ועילויי ישיבת וולוז'ין ואף זכה

חובה לבדוק!

מוצרי מזון, ממתקים וחיטופי שוקולד באריזות דומות
אם אין עליהם חותמת הבד"צ, הם אינם בהשגחתנו

**על הציבור לבדוק היטב כל מוצר
אם יש עליו חותמת הבד"צ**

חותמת הכשרות היא הערובה היחידה לכשרות המוצר!

מידע נחוץ הסתכל בקפקו!

אריזות ורימות
ידיעות
נחוצות

זו ההזדמנות לחדד שוב את הדבר, ולהטמיע זאת בעצמנו ובצאצאינו, כי בטרם שאנו רוכשים מוצר מזון כזה או אחר, חובה עלינו לבדוק אם חותם הכשרות של הבד"ץ מופיע עליו ולא לסמוך על שם החברה, המותג או סוג האריזה, כי רק כך נוכל להבטיח כי ניציל מכל מכשול בס"ד.

יכולה לדלג על פרק כאוב במיוחד העוסק במכשלות המזדמנות לציבור בנושאי האריזות של מוצרי המזון השונים.

שוב ושוב אנו נתקלים בקולות כאובים של אנשים תמימים שלא שמו לב לכיתובים מפורשים המופיעים על אריזות מוצרי המזון השונים, וסמכו על סמל החברה או על המותג, מבלי לוודא כי הכל תואם את דרישות הכשרות המהודרות.

שימו לב!
למוצר הזה
אין הכשר
של הבד"ץ

טרם נמצאו הפתרונות לתופעה כאובה זו, אשר בימים אלה נוכחת על מדפי החלב בחנויות וברשתות השיווק, כאשר בסדרת החלב האלטרנטיבי אשר עומד ברובו בהשגחת הבד"ץ, הופיע כעת מוצר חדש של 'משקה שיבולת שועל ללא סוכר', אשר הוא היחיד בכל הסדרה שאין עליו כשרות הבד"ץ.

זה עתה לאחרונה, הגיעו כמה תלונות אודות ינות המשוקים על מדפי היין בחנויות השונות, אשר חלקם נוצר מיבול של 'היתר מכירה'...

למרות שפרסמנו מודעות ברורות בנושא, להסיר מכשול מדרך עמי, ולמרות שהכיתובים כתובים ומפורשים, ולמרות שאנו חוזרים ומזהירים את הציבור בכל דרך ובכל הזדמנות שלא לסמוך על מותג או על אריזה, אלא לבדוק תמיד את כשרות המוצר ואת הכיתובים הרלוונטיים, עדיין ישנם שנכשלים למרבה הצער והכאב רב.

כאן נדרשת תשומת לב מיוחדת, כאשר סדרה שלימה של מוצרים, אשר התרגלנו אליהם כי הם עומדים תמיד בהשגחת הבד"ץ, כעת מקבלים חבר נוסף לסדרה, אשר הוא החריג והבודד שאינו עומד בהשגחת הבד"ץ, מה שדורש יתר עירנות ויתר תשומת לב.

הם תמיד מזבזבים שונים שמטילים ביצים או רימות לתוך המאכלים הפתוחים, אם שנשאר משך שעות ארוכות ללא כיסוי, או שעמדו לראווה בבר מפואר כה או אחר והזמינו אליהם את המעופפים והזוחלים, ללא הפרעה.

ימות הקיץ רווי השמש שבאו עלינו, מביאים עמם כדבר שבשגרה גל של חרקים, רימות ותולעים מסוגים ומינים שונים, אשר נסחפים למוצרי מזון חיים או מבושלים, ובפרט במוצרי בשר או דגים, ויוצרים בהלה בזעיר אנפין בציבור.

מסיבה זו אנו חוזרים תמיד ומזהירים כי מוצרי מזון ומאכל, בפרט בימות הקיץ, צריכים להיות מכוסים תדיר כנדרש ודבר זה מהווה סימן היכר בברים וקייטרינגים שבהשגחת הבד"ץ, כאשר מוצרי המזון תדיר מכוסים אם במכסה ראוי או בניילון, כדי למנוע תופעה זו מבעוד מועד.

כמדי קיץ אנו זוכים בעקבות זאת לתלונות שונות המתעוררות בימים אלה, כאשר אנשים מגלים לפתע לחרדתם הגדולה נוכחות של חרקים, רימות או תולעים בצלחת המזון שלפניהם.

אחרי בדיקות שערכנו, גילינו כי מקורם של אלה

ידיעות
נחוצות

לתשומת לב

סגורים כמעט לחלוטין, האורח הבלתי קרוא הזה נמצא בפנים.

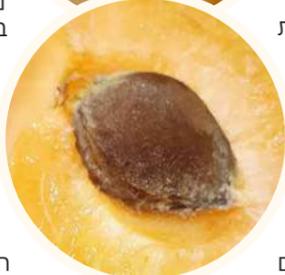
מסתבר כי זחלים בהירים אלה, התריפסים הלבנים, מזדחלים פנימה אל תוך הפרי ממקום העוקץ, שם הם יוצרים נקב דק מן הדקים, וכך הם חודרים פנימה, מבלי לעורר תשומת לב רבה מדי.

לפי ההסבר של 'המעבדה למניעת חרקים במזון' מטעם הבד"ץ, מדובר במזיק הנקרא תריפס, הפעם מדובר בתריפס בוגר, אשר בדרך כלל מצוי מאוד בעלים, כגון ירקות עלים, וגם יכול להזיק לגידולי פירות בעיקר בשלב העלים והחנטה, אך פחות מצוי בפרי.

בקייץ זה, נתקלנו איפוא בתופעה חריגה זו של הימצאות של תריפסים בוגרים שעברו מהעלה לפרי, וממשיכים להראות נוכחות גם בשלב הפרי הבשל, אשר משווק לציבור, מבלי לדעת על נוכחותו המרקיבה את הפרי בטרם עת, אך עלול להכשיל את מי שצורך את הפרי, מחוסר ידיעה.

על הציבור לפקוח עיניים לפני אכילת פרי המשמש ולבדוק היטב ולפתוח כל מישמש ולהתבונן תוך כיפוף בשר הפרי, ואם מצויים חרקים יש לשטוף היטב את שני חצאי הפרי תחת זרם מים חזק מפנים ומבחוץ.

אורח חריג ובלתי רצוי

יבול המשמשים הטריים המציף בנדיבות את השווקים בימי קיץ אלה, רושם לאחרונה תופעה חריגה ובלתי רגילה, כאשר אורח בלתי קרוא ובלתי רצוי השתכן בקרבם ומעורר טרדה רבה בקרב ציבור המהדרין.

אין מדובר בחרקים הרגילים והצפויים, הבאים לנקר את המשמשים מדי קיץ ומוכרים היטב לציבור הרחב. אלא הפעם מדובר בתריפס בוגר, מין חרק בגוון לבנבן, אשר מעולם קודם לכן לא נצפה בביקורים מעין אלה בענף המשמשים, מה שמהווה חריגה מהנורמות המוכרות עד עתה בתחום וראוי לתשומת לב מיוחדת בהתאם.

דווקא הקיץ, אנו מגלים את התריפס הבוגר כשהוא מתחפר בתוך הפרי או בסביבות הגלעין ומרקיב את היבול הטרי, אך חמור מכך, הוא מקשה על זיהויו הן בגין ההשתלבות במרקם הפרי ובצבע צהוב דומה לפרי מישמש, והן בגין חוסר המודעות בציבור מפני נוכחותו הנדירה.

המפתיע מכל הוא, שנוכחותו של התריפס בתוך המשמש, אינו ניכר מבחוץ כלל וכלל. אחרי בדיקה אינטנסיבית שנערכה מטעם 'המעבדה למניעת חרקים במזון' מטעם הבד"ץ, התברר כי גם במשמשים הנראים

זכרון למשגיח

ה"מוח" של כשרות בד"ץ
העדה החרדית: יום
השנה להרה"ח אברהם
שמעון ברזסקי זצ"ל

עם חלוף שנה לפטירתו הטראגית של הרה"ח אברהם שמעון ברזסקי זצ"ל, ביום הולדתו ה-55, 'ועד הכשרות' מציין את זכרו הטוב, דמות של נאמן למלאכת הקודש במסגרת 'ועד הכשרות', אשר פעליו הטובים ימשיכו ללוותינו רבות שנים.

הרה"ח אברהם שמעון ברזסקי זצ"ל היה דמות של ת"ח ויר"ש מופלג, חסיד ירא ושלם, ששימש כגזר ראשי של 'ועד הכשרות' ופיקד על המערכת הפיננסית בכשרון יוצא דופן והיווה נאמן עד הקצה האחרון, בכך היווה ה'מוח' של מערכת הכשרות המובילה והיה שותף לתנופת התפתחותה במערך הפיקוח וההשגחה, הרחבת תקני המשגיחים וחיוק ההקפדה על מסורת הכשרות במסורת רבותינו שבירושלים, במשך כ-25 שנה. כך גם דאג תמיד לטובת למעלה מ-500 עובדי הכשרות של הבד"ץ העוסקים במלאכת הקודש והתמסר להטבת תנאייהם ככל יכלתו.

זכה לאמון נידר מגדולי הרבנים בבד"ץ העדה החרדית ואף זכה לקשר קרוב עם גדולי האדמו"רים וראשי הישיבות שליט"א בכל ענייני הכשרות שהעסיקו את המגזר החרדי והיה שליחם של רבני ועד הכשרות לשאר גדולי ישראל. ת.נ.צ.ב.ה.

שזכחו הכשריות

מכתבים מארצות

מבינתנו, וההחלטה על הפקת גליון זה מדי חודש בחדשו, מתבקשת מעין כמותה.

לכבוד מערכת הגליון הכשרותי 'ההכשר' מטעם בד"ץ העדה החרדית, שלומים מרובים.

על של כך אני מקדיש ברכה רבה על הפקת הגליון החודשי וביתר שאת בהסברת פרטי הדברים בכל נושא ועניין בשפה שווה לכל נפש, כדי שאכן נבין ונשכיל בתחומים אלה, הנוגעים לנפשו של כל ישראל ושמירת מזונו כדת וכדין.

נהנתי עד מאד מתכני גליונכם הראשון והשני המפיץ את בשורת הכשרות לעם ה' בשפה שווה לכל נפש, ולמזהיר ולנזהר שלומים תן כמי נהר. יש בכך תועלת רבה להציף את ענייני הכשרות מדי חודש בחדשו, להציג עובדות ומקרים וללמד את בני ישראל קשת, לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר נעשה בכל ענייני כשרות המזון, אשר לעתים הוא נעלם מידיעתנו ורחוק

בכבוד רב, י.מ. הלוי

מבעל הפלא יועץ זי"ע

ליזהר משרצים הנופלים במאכל בימות הקיץ.

יזרח את בני ביתו שיבדקו יפה יפה עד מקום שידם מגעת על איסור תולעת ולא יאכל פרי שגדל בו תולעים עד שיחתכנו תחילה ויבדקנו, וכן צריך ליזהר הרבה מתערובת יתושים ופרעושים ומיני שרצים דקים הנופלים במאכל בימות הקיץ גם בלא דעת.... ומה טוב ומה נעים להתנהג בפרישות ולברוח מאה שערים של היתר כדי שלא ליכנס בשער אחד של איסור כי כל עמל אדם לפיהו, ושומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו.

(פלא יועץ ערך אכילה)

משגיח מן החרצים

משגיח בל"ג בעומר שנה זו בעת הקשרה לפני ייצור באחד המפעלים במדינת הודו מפזם לעצמו פזמון 'בר יוחאי'

לתשומת לב!

מצויים בשוק בקבוקי יין של "יקב ברקן" ומייץ ענבים "של סגל" שיוצרו מענבי שמייטה עפ"י היתר מכירה. **על הציבור לבדוק כל בקבוק לפני הקניה והשימוש.**

ועד הכשרות
שע"י בני"צ העדה החרדית
בניח"ק ירושלים ת"ו

לאפרושי מאיסורא

עקב תלונות על הימצאות חרקים כפרי מישהש ביצענו בדיקות במישהש טרי באיכות טובה מבמה מקומות שיווק.

ואכן נמצאו בחלל הפרי - בני הגרעין לבשר הפרי, חרקים זעירים באורך כ-1 עד 2 מ"מ, בגוון צהוב-קורם בחור ומעט גם בגוון חום בחור עד כהה, שרק בהסתכלות והתבוננות ניתן להבחין בהם.

לנו יש לנהוג בזהירות, לבדוק היטב ולפתוח כל מישהש ולהתבונן תוך ניפוח בשר הפרי, ואם מצויים חרקים אלו יש לשטוף היטב את שני הצאי הפרי תחת זרם מים חזק מבנים ומבחוץ.

ועד הכשרות שע"י בני"צ העדה החרדית
בניח"ק ירושלים ת"ו

הוכסקה ההשגחה

מחנות פירות וירקות

"מרכז הירק"

רח' שלמה המלך 17 בני ברק

ומהיום איך לנו פיקוח במקום.

ועד הכשרות
שע"י בני"צ העדה החרדית
בניח"ק ירושלים ת"ו

ידיעות נחוצות לחג השבועות הבעל"ט

"חלב ומוצריו"

שבהשגחת הבע"צ הם רק אלו שחותמת הבע"צ מופיעה על האריזה.

המוצרים והאריזות הדומות עלולים להטעות ועל הציבור לבדוק היטב כל אריזה.

במוצרים שונים כגון: גלידות, שוקולד, עוגות וכדומה **יש לבדוק היטב כיתוב חלבי או פרווה** בדרך כלל במוצרים חלביים מופיע כיתוב חלבי גם מעל החותמת.

בדקו היטב ותמנעו ממכשול ועגמת נפש מיותר!

זהירות:

ישנם מפעלי גלידות ושוקולדים בהשגחת הבע"צ המשווקים גם גלידות וסוגי שוקולד מיוזבאים מחו"ל וחלקם עם ייצור אבקת חלב נכרי, על כל אריזה רשום **"לאוכלי אבקת חלב נכרי"**

על הציבור להיזהר!

השגחת הבע"צ הוא רק על מוצרי מזון שעל כל אריזה יש חותמת הבע"צ כזה: ←

ועד הכשרות
שע"י בני"צ העדה החרדית
ירושלים ת"ו

מודעות
כשרות
שהתפרסמו
לאחרונה

כזה

מודעות

מודעה ואזהרה רבה

לאחבי מהרבנים הנאונים שלי"א

והרה"ג הבע"צ היו במקלות פרושים וחסידים היו. כאשר הובא למראה עינינו הרבת פלפלין שחורים הנקרא "פענער" ונמצא בהם תולעים ויתושים הנקרא "פליגלעך", עם מזחורים לעין השב עליהם אם המה מנוקבים ונמצא בהם תולעים ויתושים "פליגלעך".

גם לברוק היטב, סלים הקטנים הנכראים קאשיקעס, קאפאלעך, כי נמצא בהם תולעים הנקרא "פילבין" ורבת, והעקר לתחוק אותם על השמש, או להכתב אותם היטב.

גם כאשר באה השמיעה על כל המוגי לעקעך, הנכרא "ביסמוישים" הפביאים טחול, שעל פי רוב נמצא בהם תערובות, חלב בהמה שיש כזה אימור כרת ריה, גם על כמח מינים "ציקאלארע" רבביאים מה"ל, ולכן מוזרים לארבי" שפרישו את עצמם יבני ביתם ממאכלות אסורות, ודי ישמרנו טבל מבשול עין.

וחשובע יתברך בכמ"כ.

הודעה ואזהרה בדבר תולעים בפלפלים, ביסקוטים המרוחם פקלס, וכן ציקולרות לא ספריים.

מזן האגריבאין

מודעה
ואזהרה
לעייין היטב
ממכשול
תולעים
ופליגלעך
וחשש
תערובת חלב
בהמה